

JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş 19.11.2022
Published /Yayınlanma 30.12.2022
Article Type/Makale Türü Research Article

Citation/Alıntı: Meriç, S. (2022). 2009-2022 yılları arasında Türkiye’de tıbbi dökümantasyon ve sekreterlik alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 9(90), 2569-2577.
<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.3389>

Bilim Uzmanı Serkan MERİÇ
<https://orcid.org/0000-0002-6698-3578>
serkanmeric36@gmail.com\ Kars/ TÜRKİYE

2009-2022 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE’DE TIBBİ DÖKÜMANTASYON VE SEKRETERLİK ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

AN INVESTIGATION OF POSTGRADUATE THESES IN MEDICAL DOCUMENTATION AND SECRETARIAL FIELD IN TURKEY BETWEEN 2009-2022

Issue/Sayı: 90

Volume/Cilt: 9

jshsr.org

ISSN: 2459-1149

ÖZET

Bu çalışmada, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bünyesinde bulunan Ulusal Tez Merkezi sistemine kayıtlı 2009-2022 yılları arasında tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik alanında çalışılmış lisansüstü tezler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Çalışma kapsamına on dört adet yüksek lisans tezi, iki adet tıpta uzmanlık tezi ve bir adet doktora tezi olmak üzere toplamda on yedi adet lisansüstü tez çalışması dâhil edilmiştir. Bu tezlerde kullanılan araştırma yöntemleri, tezlerin türleri, şehir, tez danışmanı unvanı, üniversite, tez yayım yılı, tez sayfa sayısı, üniversite türü ve çalışmaların sonuçları gibi boyutların incelenerek var olan durumun belirlenmesi ve ileriki süreçlerde yapılacak çalışmalara yol gösterici olması amaçlanmaktadır. Yapılan incelemeler sonucunda tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda doktora ve tıpta uzmanlık tez çalışmalarının sayısı yüksek lisans tez çalışmaları sayısına göre çok daha az olduğu, bu konuda 2009-2022 yılları arasında en çok çalışmanın Beykent Üniversitesi’de ve şehir olarak da İstanbul’da çalışıldığı tespit edilmiştir. Devlet üniversitelerinde bu konu hakkındaki çalışmaların vakıf üniversitelerine göre daha fazla olduğu, en fazla çalışmanın 2019 yılında yayımlandığı, lisansüstü çalışmalarda en çok nicel yöntemin kullanıldığı ve tez danışmanı olarak Profesör Doktor unvanına sahip öğretim üyeleri tarafından çalışmaların yürütüldüğü belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik, Tıbbi Sekreter, Lisansüstü Tezler, İçerik Analizi.

ABSTRACT

In this study, postgraduate theses, which were studied in the field of medical documentation and secretarial work between 2009 and 2022, registered in the National Thesis Center of the Council of Higher Education were examined by content analysis method. A total of seventeen postgraduate theses, including fourteen master’s theses, two medical specializations, and one doctoral thesis, were included in the scope of the study. It is aimed to determine the existing situation by examining the dimensions such as the research methods used in these theses, the types of theses, the city, the title of the thesis advisor, the university, the year of publication of the thesis, the number of the thesis pages, the type of university and the results of the studies, and to guide the studies to be done in the future. As a result of the examinations, it has been determined that the number of doctorates and medical specialization theses on medical documentation and secretarial work is much less than the number of master theses, on medical documentation and secretarial work is much less than the number of master thesis, and the most studies on this subject between the years 2009-2022 were studied in Beykent University and in Istanbul as a city, has been done. It has been determined that there are more studies on this subject in state universities than foundation universities, the most studies were published in 2019, the most quantitative method was used in postgraduate studies, and the studies were carried out by faculty members with the title of Professor Doctor as thesis advisor.

Keywords: Medical Documentation and Secretarial, Medical Secretary, Postgraduate Theses, Content Analysis.

1. GİRİŞ

Günümüzde sağlık hizmetleri; çeşitli mesleklerin birlikte uyum içinde, hasta bakımı ve tedavi hizmeti sunmak amacıyla teknolojik olanaklardan maksimum şekilde yararlanarak bireylere sundukları bir hizmettir. Tıbbi sekreterler hastahaneye başvuran hastanın kabulünden hastanın hastahanedeki ayrılıncaya kadar tüm aşamalarda hastanın yanında bulunan ve bu görevleri yerine getiren kişidir. Tıbbi sekreterlik mesleği tıbbi ilerlemeye ve hasta arşivinin artmasına bağlı olarak giderek önem kazanmaktadır. Bu bakımdan teknolojik ve toplumsal gelişmelerle birlikte tıbbi sekreterlik mesleğinde de değişimler ve gelişmeler görülmektedir. Günümüz koşullarında sağlık hizmetlerinde doğru bilgiye olan talep giderek artmaktadır. Bu doğrultuda tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik mesleğinde farklı bir takım yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Sağlık kuruluşlarında bilgisayarların kullanılmasıyla birlikte sekreterlik mesleğinin yerine getirilmesinde kalite ve hız yönünden önemli kazanımlar sağlanmıştır. Tıbbi sekreterlik uzmanlık bakımından diğer sekreterlik mesleğinden önem açısından farklılık arz etmektedir. Sağlık kuruluşlarında tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik mesleğini icra edecek kişilerin uzmanlık bilgilerine duyulan önem bu mesleğe duyulan ilgiyi de giderek artırmaktadır (Kaplan ve Köksal, 2017).

2. ÇALIŞMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de 2009-2022 yılları arasında tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik ile alakalı çalışılmış lisansüstü tezlerin farklı değişkenler bakımından analizini yaparak tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik alanında ileride yapılacak olan diğer çalışmalara katkı sağlamaktır. Bu bakımdan çalışmanın amacına yönelik araştırma sorusu "Farklı değişkenler bakımından Türkiye’de çalışılmış ve Ulusal Tez Merkezi’ne kayıtlı tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusundaki lisansüstü tezler nasıldır?" şeklinde oluşturulmuştur.

Temel araştırma sorusu baz alınarak belirlenen alt araştırma soruları aşağıdaki gibidir:

1. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda çalışılmış ulusal tez merkezine kayıtlı lisansüstü tezlerin türleri nedir?
2. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda çalışılmış ulusal tez merkezine kayıtlı lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı nedir?
3. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda çalışılmış ulusal tez merkezine kayıtlı lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
4. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda çalışılmış ulusal tez merkezine kayıtlı lisansüstü tezlerin şehirlere göre dağılımı nasıldır?
5. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda çalışılmış ulusal tez merkezine kayıtlı lisansüstü tezlerin üniversitelerin türüne göre dağılımı nasıldır?
6. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda çalışılmış ulusal tez merkezine kayıtlı lisansüstü tezlerin kullanılan araştırma yöntemine göre dağılımı nasıldır?
7. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda çalışılmış ulusal tez merkezine kayıtlı lisansüstü tezlerin kullanılan veri toplama araçlarına göre dağılımı nasıldır?
8. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik alanında hazırlanmış lisansüstü tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımı nasıldır?
9. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda çalışılmış ulusal tez merkezine kayıtlı lisansüstü tezlerin sayfa sayısına göre dağılımı nasıldır?
10. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda çalışılmış ulusal tez merkezine kayıtlı lisansüstü tezlerin sonuçlarına göre dağılımı nasıldır?

3. ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ

İçerik analizi, belgelerin özelliklerinin ortaya çıkarılması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılan bir araştırma yöntemidir (Altunışık, Coşkun, Bayraktaroğlu ve Yıldırım, 2004). İçerik analizi herhangi bir konuda veya farklı alanlarda birbirinden bağımsız olarak çalışılan nicel ya da nitel araştırmaların derinlemesine incelenmesidir. Bu sayede araştırma yapılan konu ya da alanla alakalı genel eğilimin ortaya çıkması sağlanmış olur. Bu yöntem doğrultusunda ortaya çıkan sonuçların yardımıyla ileriki

dönemlerde araştırma yapılacak konulara yol gösterici olmak hedeflenmektedir (Ültay, Akyurt ve Ültay, 2021).

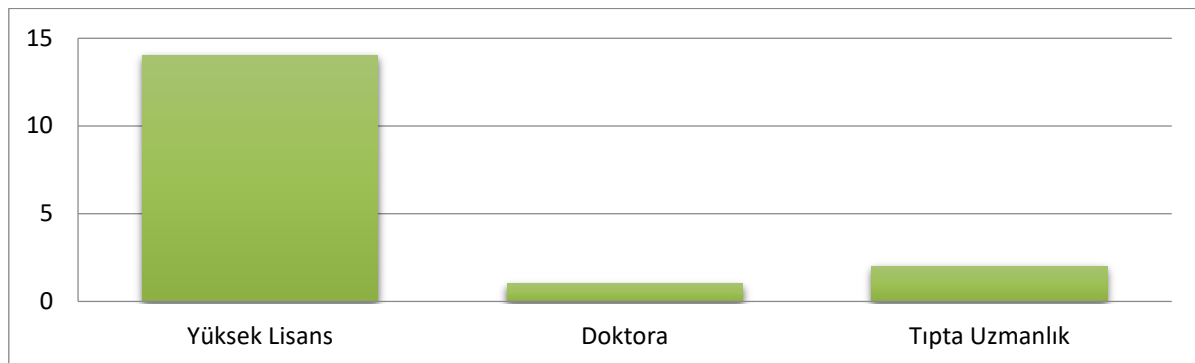
Bu çalışmada tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik alanında 2009-2022 dönemleri arasında yapılmış ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi sistemine kayıtlı ve erişime açık olan lisansüstü tez çalışmaları içerik analizi yöntemi yardımıyla incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda elde edilen sayısal veriler tablo ve grafik şeklinde sunulmuştur.

4. ÇALIŞMANIN KAPSAMI

Çalışma Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) Ulusal Tez Merkezi sisteminde bulunan ve erişim iznine açık olan, çalışma başlığında "tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik" ile "tıbbi sekreterlik" ifadeleri yer alan on yedi tane lisansüstü tezi kapsamaktadır.

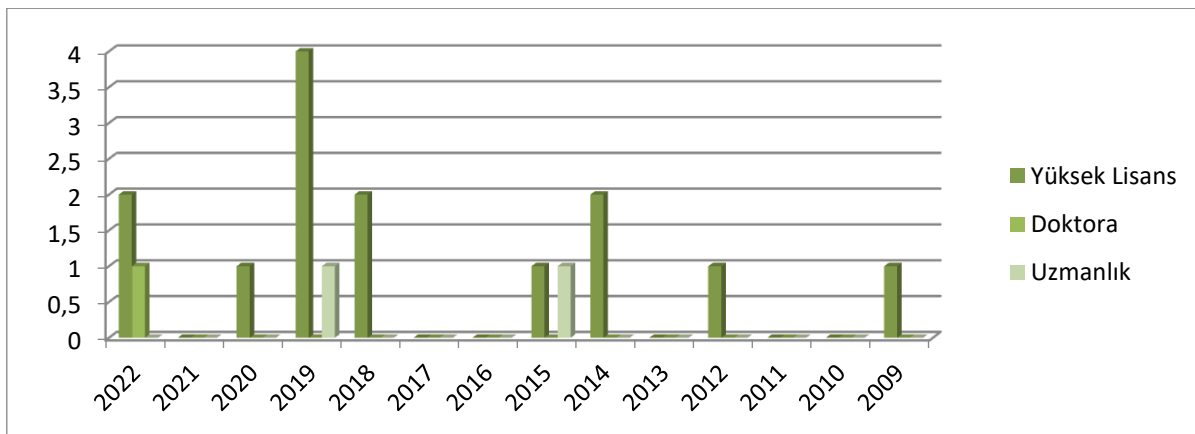
5. ÇALIŞMANIN BULGULARI

Yapılan incelemeler sonucunda ulaşılan sayısal veriler aşağıda sunulmuştur:

Şekil 1. Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Alanında Hazırlanmış Lisansüstü Tezlerin Türleri

Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veri tabanına kayıtlı tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda çalışılmış lisansüstü çalışmaların dağılımları Şekil 1'de gösterilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik alanında hazırlanmış lisansüstü tezlerden on dördünü yüksek lisans tezi, ikisini tıpta uzmanlık tezi ve birini de doktora tezi oluşturmaktadır.

Şekil 2. Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Konusunda Çalışılmış Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

2009-2022 yılları arasında tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik ile ilgili hazırlanmış ve ulusal tez merkezi sisteminde erişime açık lisansüstü tezlerin en yoğun olduğu dönem 2019 yılıdır. Bu dönemde tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusu ile alakalı beş adet yüksek lisans tez çalışması yapılmışken herhangi bir doktora çalışması bulunmamaktadır. 2021, 2017, 2013, 2011 ve 2010 yıllarında tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusu ile alakalı herhangi bir lisansüstü tez çalışması bulunmamaktadır.

Tablo 1. Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Konusunda Çalışılmış Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

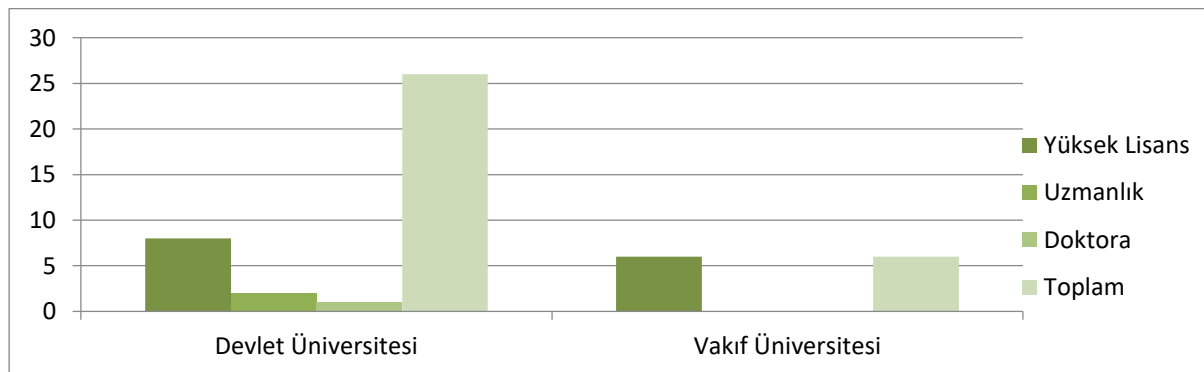
ÜNİVERSİTELER	Yüksek Lisans Adet	Doktora Adet	Uzmanlık Adet	Toplam
Beykent Üniversitesi	2	0	0	2
On Dokuz Mayıs Üniversitesi	0	0	1	1
Başkent Üniversitesi	1	0	0	1
Dokuz Eylül Üniversitesi	1	0	0	1
Cumhuriyet Üniversitesi	1	0	0	1
Kayseri Üniversitesi	1	0	0	1
Kırıkkale Üniversitesi	1	0	0	1
Ankara Üniversitesi	0	1	0	1
Acıbadem Üniversitesi	1	0	0	1
Toros Üniversitesi	1	0	0	1
Erciyes Üniversitesi	1	0	0	1
İstanbul Arel Üniversitesi	1	0	0	1
Selçuk Üniversitesi	1	0	0	1
Gazi Üniversitesi	1	0	0	1
İstanbul Üniversitesi	1	0	0	1
Sağlık Bilimleri Üniv.	0	0	1	1
Toplam	14	1	2	17

2009-2022 yılları arasında tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusu ile alakalı hazırlanmış ve ulusal tez merkez sisteminde erişime açık olan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı Tablo 1’de sunulmuştur. Buna göre tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik alanında en fazla lisansüstü tez çalışması iki adet ile Beykent Üniversitesi tarafından hazırlanmıştır. Bu çalışmaların her ikisi de yüksek lisans tezidir.

Tablo 2. Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Konusunda Çalışılmış Lisansüstü Tezlerin Şehirlere Göre Dağılımı

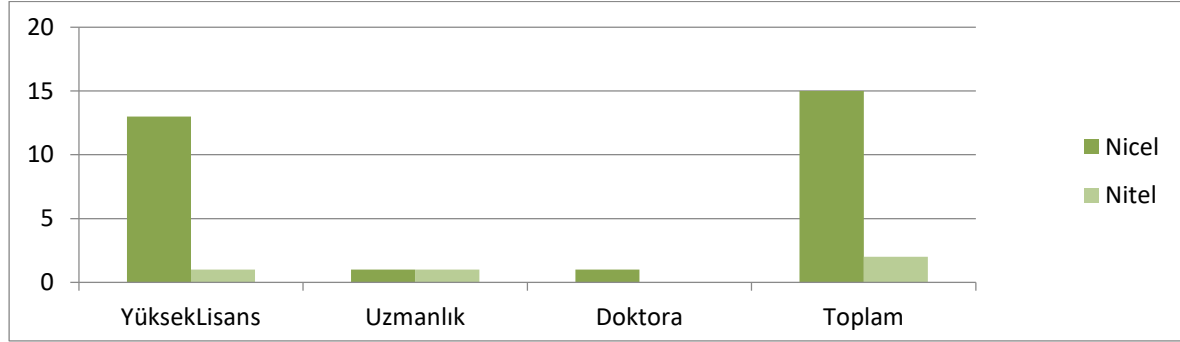
Şehirler	Yüksek Lisans Adet	Doktora Adet	Uzmanlık Adet	Toplam
İstanbul	5	0	0	5
Ankara	2	1	0	3
Kayseri	2	0	0	2
İzmir	1	0	1	2
Mersin	1	0	0	1
Kırıkkale	1	0	0	1
Konya	1	0	0	1
Samsun	0	0	1	1
Sivas	1	0	0	1
Toplam	14	1	2	17

2009-2022 yılları arasında tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik ile ilgili hazırlanmış lisansüstü tezlerin şehirlere göre dağılımı Tablo 2’de sunulmuştur. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik ile alakalı hazırlanmış lisansüstü tez çalışmalarından beşi İstanbul’da ve üçü de Ankara’da yapılmıştır.

Şekil 3. Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Konusunda Çalışılmış Lisansüstü Tezlerin Üniversitelerin Türüne Göre Dağılımı

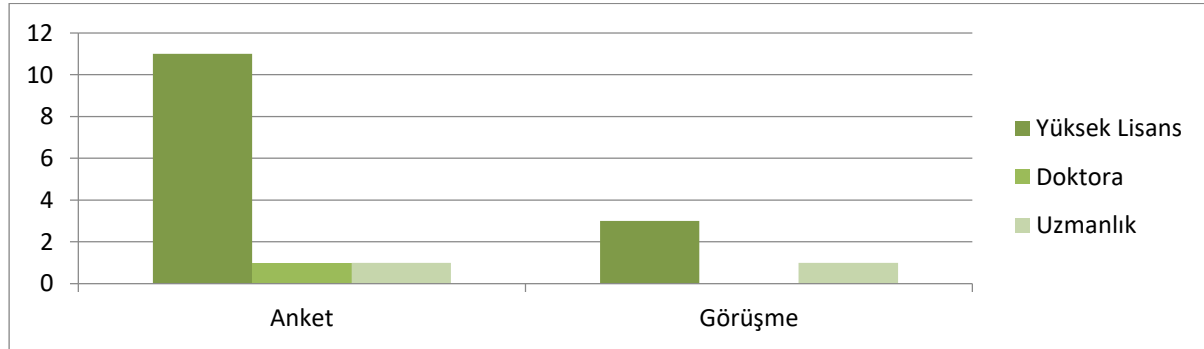
2009-2022 yılları arasında tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda hazırlanan ve ulusal tez merkezi sistemine kayıtlı erişime açık lisansüstü tezlerden 11’i devlet üniversitelerinde çalışılmışken altısı vakıf üniversitelerinde çalışılmıştır.

Devlet üniversitelerinde çalışılan 11 lisansüstü tez çalışmasından sekizi yüksek lisans tez çalışması iken, ikisi tıpta uzmanlık tezi, geriye kalan biri ise doktora tez çalışmasıdır. Vakıf üniversitelerinde çalışılmış altı lisansüstü tezin tamamı yüksek lisans tez çalışması olup doktora ve tıpta uzmanlık tez çalışması bulunmamaktadır.

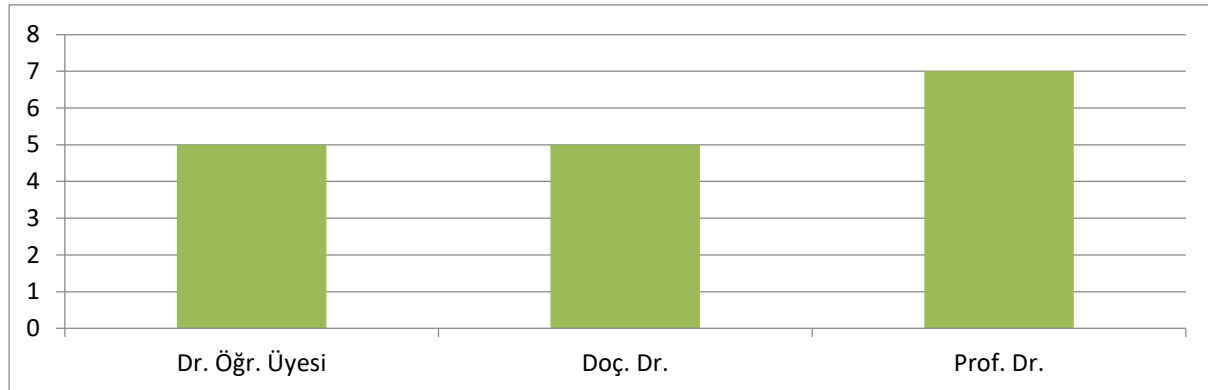
Şekil 4. Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Konusunda Çalışılmış Lisansüstü Tezlerin Kullanılan Araştırma Yöntemine Göre Dağılımı

2009-2022 yılları arasında tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusunda çalışılmış lisansüstü tezlerinde 15 çalışmada nicel yöntem kullanılmışken geriye kalan iki çalışmada ise nitel yöntem kullanılmıştır. Yüksek lisans tez çalışmalarında kullanılan araştırma yönteminde 13 çalışma nicel ve bir çalışmada ise nitel yöntem kullanılmıştır. Tıpta Uzmanlık alanında hazırlanmış lisansüstü tez çalışmalarında bir nitel ve bir nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Doktora tezinde ise nicel yöntem kullanılmıştır.

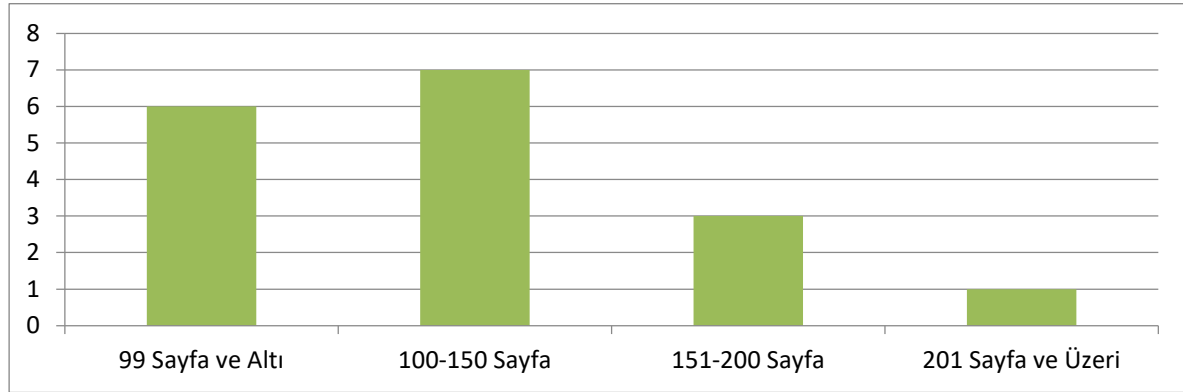
Şekil 5. Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Konusunda Çalışılmış Lisansüstü Tezlerin Kullanılan Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

2009-2022 dönemleri arasında hazırlanmış lisansüstü çalışmalarında toplam 13 adet anket çalışması ve dört adet görüşme tekniği yöntemi kullanılmıştır. Yüksek lisans tez çalışmalarına bakıldığında zaman 11 adet anket ve üç adet görüşme yöntemi tekniği kullanılmıştır. Tıpta uzmanlık tezinde bir adet anket ve bir adet görüşme tekniği kullanılmıştır. Doktora tezinde ise anket tekniği kullanılmıştır.

Şekil 6. Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Konusunda Çalışılmış Lisansüstü Tezlerin Danışman Unvanlarına Göre Dağılımı

2009-2022 dönemleri arasında tıbbi dökümantasyon ve sekreterlik konularında yapılan tez çalışmalarında tez danışmanlığı yapanlardan yedisi profesör doktor, geriye kalanlardan yarısı doçent, diğer yarısı ise doktor öğretim üyesi unvanına sahiptir.

Şekil 7. Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Konusunda Çalışılmış Lisansüstü Tezlerin Sayfa Sayısına Göre Dağılımı

2009-2022 yılları arasında tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konularında hazırlanmış lisansüstü tez çalışmalarının sayfa sayılarına bakıldığı sayfa sayısı 100 ile 150 sayfa aralığında olan tez çalışma sayısı yedi, 99 sayfa ve altında olan tez çalışma sayısı altı, 151 ile 200 sayfa olan tez çalışma sayısı üç adet iken 201 sayfa ve üzerinde hazırlanan tez çalışma sayısı bir adettir.

Acar (2014) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde Antalya Atatürk Devlet Hastanesi'nde çalışan tıbbi sekreterlerin iş doyum seviyeleri ölçülmüştür. Bu sayede hastayla birebir iletişim halinde olan tıbbi sekreterlerin iş doyum düzeyleri hakkında yöneticilerde farkındalık oluşturulmak istenmiş ve 156 tıbbi sekretere anket aracılığı ile ulaşılmıştır. Elde edilen veriler sonucunda tıbbi sekreterlerin önemli bir kısmının kendilerini geliştirme yönünde öğrenim hayatlarına devam etmeleri gerektiği, çalıştıkları kurumun büyük olmasından dolayı rahatsız olmadıkları ve yaptıkları iş ile sunulan iş üzerindeki kontrol seviyelerinden memnun oldukları sonucuna varılmıştır.

Acartürk (2015) tarafından hazırlanmış olan tıpta uzmanlık tezinde Samsun On Dokuz Mayıs Üniversitesi'nde Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Merkez Polikliniği'nin 2012 ve 2013 yıllarına ait hasta kayıtları değerlendirilmiş olup 6062 kişinin dosyaları incelenmiş ve polikliniğe başvuranların yaş ortalamasının 30,2 olup başvuranların çoğunluğunu kadınların oluşturduğu görülmüştür. Aile hekimliği anabilim dalı merkez polikliniğinin sağlık hizmetlerinin gelişimini sağlamak için periyodik olarak hasta kayıtlarının gözden geçirilmesi ve hasta profilinin ortaya konulması gerekmektedir.

Barış (2022) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde Ankara'daki bir vakıf üniversite hastanesinin arşiv ve tıbbi dokümantasyon birimindeki tıbbi belgeler dijitalleştirme pilot projesi kapsamına dâhil edilmiş ve sonuçlar rapor haline getirilmiştir.

Doğan Yalçın (2014) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde hastanelerde çalışan sağlık personelinin tıbbi kayıt sistemlerine ilişkin yaklaşımlarını değerlendirmek amacı ile İzmir'deki üç kamu hastanesinde tıbbi kayıt sistemi kullanan 360 sağlık çalışanına anket uygulanmıştır. Çalışma sonunda hizmet kalitesinin en önemli boyutları "Elektronik Tıbbi Kayıt Sistemine Yönelik Tutum" ile "Kalite ve Akreditasyon Açısından Tutum" olarak tespit edilmiştir.

Er (2019) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde Sivas Numune Hastanesi'nde görevli 98 tıbbi sekretere anket uygulanarak bireysel özelliklerin iş doyumuna etkisinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Araştırma sonunda hizmet içi eğitim alan tıbbi sekreterlerin iş doyumunun hizmet içi eğitim almayanlardan daha yüksek olduğu ortaya çıkarılmıştır. Cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, çocuk sayısı, nöbet durumu, iş yerindeki konum, meslek tercihi, meslek seçimi ve tatil durumu gibi diğer değişkenlerin iş doyumunu üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığı tespit edilmiştir.

Filik (2020) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde tıbbi sekreterlerde bilgi güvenliği farkındalık düzeyinin elektronik sağlık kayıtlarının güvenlik ve mahremiyet uygulamalarına etkisini ortaya çıkarmak üzere Erciyes Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde çalışan 210 tıbbi sekretere anket uygulanmıştır. Araştırma sonunda tıbbi sekreterlerin bilgi güvenliği farkındalık düzeyleri ile elektronik sağlık kayıtları güvenlik ve mahremiyet uygulamaları arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Göktaş (2019) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde tıbbi sekreterlerin iş-aile çatışmalarının iş doyumlarına etkisini ortaya çıkarmak amacı ile 30 kadın tıbbi sekreter ile mülakat gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonunda tıbbi sekreterler işlerinin yoğun olduğunu, çalışma sürelerinin uzun olduğunu ve aileleri ile yeterince zaman geçiremediklerini ifade etmişlerdir.

Gültekin (2022) tarafından hazırlanmış olan doktora tezinde tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik programı öğrencilerinin kullanmakta oldukları öğrenme stratejilerini tespit ederek bunların demografik değişkenlere göre farklılaşma düzeylerini ortaya çıkarmak amacı ile 282 öğrenciye anket uygulanmıştır. Araştırma sonunda tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik programı öğrencilerinin anlamayı izleme stratejileri ve anlamlandırma stratejilerini kullandıkları ve bazı öğrenme stratejilerinin yaş, cinsiyet, eğitim görülen programı isteyerek seçme ya da seçmemiş olma ve eğitim görülen üniversite değişkenlerine göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Güney (2019) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde tıbbi sekreterler ile yapılan mülakat sonucunda ücretlerin ve çalışma saatlerinin özel sektörde çalışan tıbbi sekreterlerin performansını olumsuz etkilediği belirlenmiştir.

Hacışahionoğulları (2022) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde sağlık çalışanlarına uygulanan anket sonucunda form olarak tıbbi kayıt sistemine yönelik tutumların demografik özelliklere göre farklılaşmadığı ancak meslek değişkenine göre elektronik, kalite ve akreditasyon süreci açısından tıbbi kayıt sistemine yönelik tutumların farklılık gösterdiği ortaya çıkarılmıştır.

Karahan (2009) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde iki farklı üniversitenin tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik programlarının karşılaştırılması amacı ile 122 öğrenci ve 24 öğretim elemanı ile anket ve görüşme teknikleri kullanılarak elde edilen veriler doğrultusunda hedef, ders içerikleri, öğrenci ve öğretim elemanı profilleri açısından benzerlik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Karakaya (2018) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde özel hastanede çalışan tıbbi sekreterlerin ve asgari ücret alanların tıbbi kayıt sistemine yönelik algı düzeylerinin diğerlerine göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Kiraz (2015) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde Antalya Atatürk Devlet Hastanesi'nde görevli tıbbi sekreterlerin tükenmişlik düzeylerinin belirlenmesi amacı ile uygulanan anket sonucunda ele alınan örneklemin tükenmişlik düzeyinin düşük olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Manyas (2019) tarafından hazırlanmış olan tıpta uzmanlık tezinde tıbbi sekreterlerin kas iskelet sistemi sorunlarını tespit etmek amacı ile 182 tıbbi sekretere anket uygulanmıştır. Araştırma sonunda tıbbi sekreterlerde yüksek oranda kas iskelet sistemi sorunu olduğu, hastalıkların en çok omurgada ve kadınlarda erkeklere oranla daha fazla görüldüğü belirlenmiştir.

Özata (2019) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde tıbbi sekreterlerin çalışma koşulları ve sosyal stres faktörlerinin belirlenmesi amacı ile uygulanan anket sonucunda katılımcıların gelir durumlarına göre çalışma koşullarını değerlendirmeleri ve stres yaşamaları farklılık göstermektedir.

Semercioğlu (2012) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde tıbbi sekreterlerin iş doyumunu ve örgütlerine karşı duydukları güven düzeylerinin belirlenip kıyaslama yapma amacı ile uygulanan anket sonucunda iş doyumunu ve örgütsel güven algılarında demografik değişkenlere göre farklılıklar tespit edilmiştir.

Şenses (2019) tarafından hazırlanmış olan yüksek lisans tezinde bilgi ve belge yönetimi ile tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik bölümleri öğrencilerinin benzer mesleki tanımlara ve iş yükümlülüklerine sahip oldukları ve ilerisi için benzer mesleki kaygıları olduğu tespit edilmiştir.

6. SONUÇ

2009-2022 dönemleri arasında tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konularında çalışılmış Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) Ulusal Tez Merkezi'nin veri tabanına kayıtlı ve erişim izni olan 17 adet lisansüstü tez çalışması değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirme sonucunda tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konusuyla alakalı hazırlanan yüksek lisans tez çalışmalarının doktora ve tıpta uzmanlık tezlerinden daha fazla olduğu görülmüştür. 2009-2022 dönemleri arasında bu konuyla alakalı 2019 yılında en yoğun çalışmalar yapılmışken 2010, 2011, 2013, 2017 ve 2021 yıllarında herhangi bir çalışmanın olmadığı görülmüştür. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik alanında hazırlanan lisansüstü tez çalışmalarının en fazla devlet üniversitelerinde yapıldığı tespit edilmiştir.

Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik alanındaki lisansüstü tez çalışmalarının en fazla İstanbul ilinde ardından Ankara'da çalışıldığı ve üniversite olarak en çok Beykent Üniversitesi'nde yapıldığı, doktora çalışmalarında ise 2009-2022 yılları arasında sadece bir doktora çalışmasının olduğu ve bunun da Ankara Üniversitesi'nde hazırlanan bir çalışma olduğu belirlenmiştir.

Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik ile ilgili lisansüstü tez çalışmalarında kullanılan araştırma yöntem tekniği olarak en fazla nicel yöntem kullanıldığı ortaya çıkarılmıştır.

Hazırlanan tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik alanındaki lisansüstü tez çalışmalarında tez danışmanı olarak çoğunlukla profesör doktor unvanına sahip öğretim üyesi tarafından yürütüldüğü tespit edilmiştir. Hazırlanan tez çalışmalarında tezlerin çoğunluğu 100 ile 150 sayfa aralığında olduğu görülmüştür.

Yapılan çalışmada Türkiye'de tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik alanında hazırlanmış lisansüstü tez çalışmaları detaylı bir şekilde incelenmiş ve ileriki dönemlerde tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik konularında yapılacak olan akademik ve lisansüstü çalışmalara yönelik önemli bilgilere yer verilmiştir. Tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik alanında yapılan lisansüstü tezlerin bulguları bir bütün şeklinde sunularak bu alanda çalışma yapacak araştırmacılara katkı sağlaması beklenmektedir.

KAYNAKÇA

- Acar, A. (2014). *Kamu Hastanelerinde Tıbbi Sekreterlerin İş Doyum Düzeyleri Antalya Atatürk Devlet Hastanesi Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi, İstanbul.
- Acartürk, M. (2015). *On Dokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Merkez Polikliniği'nin 2012 ve 2013 Yıllarına Ait Hasta Kayıtlarının Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Tıpta Uzmanlık Tezi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. & Yıldırım, E. (2004). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*, Sakarya Yayıncılık: Sakarya.
- Barış, C. (2022). *Ankara'da Bir Vakıf Üniversite Hastanesi Arşiv ve Tıbbi Dokümantasyon Ünitesi Envanterinde Bulunan Kâğıt Yapıdaki Tıbbi Belgelerin Dijitalleştirilme Sürecinin Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi, Ankara.
- Doğan Yalçın, N. (2014). *Sağlık Kuruluşlarında Kalite ve Akreditasyon Açısından Tıbbi Kayıt Sistemine Yaklaşımlar*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Er, F. (2019). *Sivas Numune Hastanesi'nde Çalışan Tıbbi Sekreterlerin Bireysel Özelliklerinin İş Doyumuna Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Filik, T. (2020). *Tıbbi Sekreterlerde Bilgi Güvenliği Farkındalık Düzeyinin Elektronik Sağlık Kayıtlarının Güvenlik ve Mahremiyet Uygulamalarına Etkisinin Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri Üniversitesi, Kayseri.
- Göktaş, M. (2019). *Kırklareli'nde Hastanelerde Çalışan Tıbbi Sekreterlerin Yaşadıkları İş-Aile Çatışmalarının İş Doyumuna Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Gültekin, V. (2022). *Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Programı Öğrencilerinin Öğrenme Stratejileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Güney, Y. (2019). *Sağlık Çalışanlarının Çalışma Koşullarının Çalışma Verimliliği İle İlişkisi ve Tıbbi Sekreterler Üzerine Kalitatif Bir Çalışma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, İstanbul.
- Hacışahinoğulları, R. (2022). *Sağlık Kurumlarında Tıbbi Dokümantasyona Yönelik Kalite ve Akreditasyon Üzerine Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Toros Üniversitesi, Mersin.
- Ültay, E., Akyurt, H. & Ültay, N. (2021). Sosyal Bilimlerde Betimsel İçerik Analizi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 188-201.
- Kaplan, A. & Köksal, A. (2017). Türkiye'de Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Eğitiminin İncelenmesi, Mesleki Uygulamalar. *Ankara Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 16(2), 63-68.

- Karahan, A.Ş. (2009). *Hacettepe ve Erciyes Üniversiteleri Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Programlarının Karşılaştırmalı İncelemesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Karakaya, İ. (2018). *Tıbbi Dokümantasyonun Sağlık Kurumları Açısından Önemi ve Bir Uygulama: Kamu ve Özel Hastane Çalışanlarının Tıbbi Kayıt Sistemine Yönelik Tutumları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi, İstanbul.
- Kiraz, K. (2015). *Kamu Hastanelerinde Çalışan Tıbbi Sekreterlerde Tükenmişlik (Antalya Atatürk Devlet Hastanesi Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi, İstanbul.
- Manyas, Y. B. (2019). *Tıbbi Sekreterlerin Kas İskelet Sistemi Sorunlarının Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Tıpta Uzmanlık Tezi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İzmir.
- Özata, M. (2019). *Tıbbi Sekreterlerin Çalışma Koşulları ve İş Stresi Faktörlerinin Araştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Semercioglu, S. M. (2012). *Özel ve Kamu Hastanelerinde Çalışan Tıbbi Sekreterlerin İş Doyumu ve Örgütsel Güven Düzeylerinin Karşılaştırılmasına Yönelik Bir Alan Çalışması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Şenses, İ. (2019). *Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğrencileri İle Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Programı Öğrencilerinin Gelecekteki Benzer Mesleki Kaygıları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.